

اسلام

رساله‌ای مختصر

درباره اسلام

بر اساس قرآن کریم و سنت نبوی

(ج)

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٥ هـ

باللغات ، جمعية خدمة المحتوى الإسلامي

/ الإسلام - نبذة موجزة عن الإسلام (مجردة من الأدلة) - فارسي

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ؛ جمعية خدمة المحتوى

الإسلامي باللغات - ط. ١٠ - الرياض ، ١٤٤٥ هـ

٦١ × ٦١ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٤٤٦-٧١-٥

١٤٤٥ / ٢٠٧٨١

شركاء التنفيذ:

دار الإسلام جمعية الريوة رواد الترجمة المحتوى الإسلامي

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

📞 Tel: +966 50 244 7000

✉️ info@islamiccontent.org

📍 Riyadh 13245- 2836

🌐 www.islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

این مختصر^۱، رساله‌ی مهمی است شامل تعریفی مختصر از اسلام که بیانگر مهمترین اصول و آموزه‌ها و محاسن اسلام از منابع اصلی آن، یعنی قرآن کریم و سنت نبوی می‌باشد. مخاطب این رساله همه‌ی مکلفین مسلمان و غیر مسلمان با هر زبانی و در هر زمان و مکانی با تفاوت شرایط و اوضاع هستند.

۱- اسلام، پیام جاودان الله به همه مردم، و خاتمه تمامی پیام‌های الله، است.

۲- دین اسلام مخصوص یک نژاد یا قوم نیست، بلکه دین الله
برای همه مردم است.

۳- اسلام پیام الهی است که برای کامل کردن پیام‌های پیامبران و فرستادگان پیشینی آمده است که آن‌ها برای امت‌هایشان آورده بودند.

۴- پیامبران + دین‌شان یکی است اما شریعت‌های شان متفاوت است.

۵- اسلام به آنچه دعوت می‌کند که همه پیامبران، از جمله: نوح، ابراهیم، موسی، سلیمان، داود و عیسی †، به آن دعوت کرده‌اند؛ و آن ایمان به الله متعال است. به این معنا که پروردگار، همان الله است که آفریدگار، روزی‌دهنده، زنده‌کننده، میراننده، مالک و فرمانروا است. او همچنین تدبیرکننده همه امور و به علاوه رؤوف و مهربان نیز می‌باشد.

۶- الله سبحانه و تعالى آفریدگار است و تنها اوست که شایسته عبادت می‌باشد و نباید هیچکس همراه با او عبادت شود.

۷- الله متعال آفریدگار تمام موجودات هستی است، چه موجوداتی که می‌بینیم و چه موجوداتی که نمی‌بینیم. همه چیز و همه کس جز الله، مخلوق او هستند. و او تعالی آسمان‌ها و زمین را در شش روز آفرید.

۸- الله سبحانه و تعالى در پادشاهی یا آفرینش یا تدبیر یا عبادتش شریکی ندارد.

۹- الله سبحانه و تعالى نه [فرزنده] زاده و نه زاده شده است و همتا و همانندی ندارد.

۱۰- الله سبحانه و تعالى در هیچ یک از مخلوقاتش خُلول نمی‌کند و در قالب هیچ یک از آفریدگانش مجسم نمی‌شود.

۱۱- الله سبحانه و تعالی نسبت به بندگانش مهربان است و بر همین اساس برای آنان پیامبران فرستاده و کتاب‌ها نازل کرده است.

۱۲- الله همان پروردگار یگانه‌ی مهربان است. اوست که به تنها‌ی در روز قیامت بندگانش را مورد محاسبه قرار می‌دهد، زمانی که همه آنان را از قبرهایشان برانگیخته سازد و هرکس را بر اساس عمل نیک یا بد او جزا می‌دهد، پس آنکه مؤمن بوده و کارهای نیک انجام داده باشد، در نعمت‌های همیشگی و ماندگار خواهد بود و آنکه کفر ورزیده و مرتكب کارهای بد شده، عذاب بزرگ آخرت برای او خواهد بود.

۱۳- الله سبحانه و تعالی آدم را از خاک آفرید و مقدر نمود تا نسل او بعد از وی، با تولید مثل افزایش یابند، بنابراین همه مردم در اصل-شان یکسان هستند و هیچ نژادی بر دیگری برتری ندارد و هیچ گروهی بر دیگری فضیلتی ندارد مگر بر مبنای تقوا.

۱۴- و هر نوزادی بر فطرت [اسلام] به دنیا می‌آید.

۱۵- و هیچ انسانی گناهکار یا در حالی که وارث گناه دیگری است، متولد نمی‌شود.

۱۶- و هدف از آفرینش انسان، عبادت الله به یگانگی است.

- ۱۷- اسلام، انسان را - چه مرد و چه زن - گرامی داشته و همه حقوقش را برای او تکفل نموده و او را در برابر انتخاب‌ها و کارها و رفتارهایش مسئول دانسته و مسئولیت هر کاری را که به او و دیگری زیان برساند بر عهده خودش قرار داده است.
- ۱۸- و مرد و زن را از نظر مسئولیت و جزا و پاداش برابر دانسته است.
- ۱۹- اسلام، زن را گرامی داشته و زنان را شقایق و همتای مردان دانسته است؛ و مرد را ملزم نموده که در صورت توانایی، هزینه زندگی زن را بپردازد؛ بنابراین نفقة (هزینه‌های) دختر بر عهده پدر است و نفقة مادر بر عهده پسرش است، زمانی که بالغ و توانمند باشد و همچنان نفقة زن بر عهده شوهر اوست.
- ۲۰- و مرگ به معنای فنا ابدی نیست، بلکه انتقال از سرای عمل به سرای جزاء است. و مرگ هم بدن و هم روح را در بر می‌گیرد و مرگ روح به معنای جدا شدن از بدن است که بعد از برانگیخته شدن در روز قیامت به بدن باز می‌گردد؛ و روح پس از مرگ به بدنی دیگر منتقل نمی‌شود و در بدنی دیگر تناسخ نمی‌یابد.

۲۱- اسلام به ایمان آوردن به اصول بزرگ ایمان فرا می خواند و این اصول عبارتند از: ایمان به الله و ملائکه او و ایمان به کتاب های الهی مانند تورات و انجیل و زبور پیش از تحریف آنها و قرآن؛ و ایمان به همه پیامبران †؛ و ایمان به آخرین پیامبران که محمد رسول الله، خاتم انبیا و مرسیین است؛ و ایمان به آخرت و این که بدانیم اگر زندگی دنیا پایان کار بود، زندگی وجود، بیهودگی محض بود؛ و همچنین به ایمان به قضا و قدر فرامی خواند.

۲۲- پیامبران در آن چه از جانب الله ابلاغ می کنند معصومند و از هر آن چه مخالف عقل یا مخالف اخلاق سليم است، معصومند؛ و مکلف به ابلاغ اوامر الهی به بندگانش می باشند. پیامبران هیچ یک از ویژگی های ربویت (آفرینش و روزی دادن و تدبیر جهان) و الوهیت (شایستگی عبادت) را ندارند، بلکه انسان هایی همانند دیگر انسان ها هستند که خداوند پیام های خود را به آنان وحی می کند.

۲۳- اسلام مردم را به عبادت الله یگانه، با انجام اصول عبادات فرا می خواند که عبارتند از: نماز که شامل قیام و رکوع و سجود و ذکر و یاد الله و ثنا و دعای اوست و انسان

روزانه پنج مرتبه انجامش می‌دهد و در هنگام ادای آن و قرار گرفتن در صف نماز، میان غنی و فقیر و رئیس و زیردست تفاوتی نمی‌گذارد. و پرداخت زکات که مقدار کمی از مال است و بر اساس شروط و مقادیری که الله متعال تعیین نموده، پرداخت می‌شود؛ زکات در اموال ثروتمندان واجب است و صرف فقرا و دیگر مستحقان زکات می‌شود و تنها یک بار در سال ادا می‌گردد. و روزه که به معنای خودداری از باطل کننده‌های روزه در روز رمضان (از طلوع فجر تا غروب خورشید) است و باعث پرورش اراده و صبر در نفس بشری می‌شود. و حج که به معنای قصد بیت الله در مکه مکرمه است که تنها یک بار در طول زندگی برای شخصی که توانایی اش را دارد واجب است و در انجام حج همه خلق در روی آوردن به سوی خالق متعال برابرند و همه تفاوت‌ها و گرایش‌ها از بین می‌رود.

۲۴- از بزرگترین ویژگی‌های عبادت در اسلام این است که کیفیت و وقت و شروط آن را الله سبحانه و تعالی مقرر نموده و پیامبر او محمد ج آن را ابلاغ کرده است و تا امروز هیچ بشری چیزی به آن نیافروده و از آن کم نکرده

است و همه پیامبران † به این عبادت‌های بزرگ فرا خوانده‌اند.

۲۵- پیامبر اسلام، محمد بن عبدالله از نسل اسماعیل بن ابراهیم † است. ایشان در سال ۵۷۱ میلادی در مکه دیده به جهان گشود. ایشان در همین شهر به پیامبری مبعوث شد و سپس به مدینه مهاجرت کرد و در کارهای بت پرستانه با قوم خود همراه نشد، اما در کارهای نیک با آنان همکاری می‌کرد و پیش از بعثت نیز مزین به اخلاقی والا بود و قومش او را «امین» می‌نامیدند. وقتی چهل ساله شد، خداوند ایشان را به پیامبری مبعوث کرد و با نشانه‌های (معجزات) بزرگ تأییدش نمود که بزرگترین این معجزات، قرآن کریم است. قرآن، بزرگترین معجزه تمام پیامبران و تنها نشانه باقی مانده از پیامبران تا امروز است. و پس از آن که خداوند دین را برای ایشان کامل نمود و رسول الله ج دین را به بهترین شکل ابلاغ نمود، در سن شصت و سه سالگی از دنیا رفت و در مدینه نبوی به خاک سپرده شد. محمد ج خاتم پیامبران و مرسلین است و الله او را با هدایت و دین حق فرستاد تا مردم را از تاریکی‌های بت پرستی و کفر و جهل به نور

توحید و ایمان خارج سازد و الله گواهی نموده که ایشان را فرستاده تا به فرمان او به سوی او دعوت دهد.

۲۶- شریعت اسلام که پیامبر مان محمد ج آن را آورده، خاتمه پیام‌های الهی و شریعت‌های ربانی و شریعتی کامل است و در بر دارنده صلاح دین و دنیای مردم است و در درجه نخست حفظ دین و جان و مال و عقل و نسل مردم را در نظر دارد. شریعت اسلامی، ناسخ همه شریعت‌های پیشین است چنانکه شرایع پیشین همیگر را نسخ می‌کردند.

۲۷- الله سبحانه و تعالیٰ دینی غیر از اسلام را نمی‌پذیرد، دینی که محمد ج آورده و هر کس جز اسلام دینی دیگر برگزیند از او پذیرفته نخواهد شد.

۲۸- قرآن کریم، کتابی است که خداوند به پیامبر ش محمد ج وحی کرده است و کلام پروردگار جهانیان است. کتابی که الله به واسطه آن انسان‌ها و جنیان را به مبارزه طلبیده تا همانند آن یا سوره‌ای مانند یکی از سوره‌های ایش بیاورند و این مبارزه طلبی تاکنون ادامه دارد. قرآن کریم به پرسش‌های مهمی پاسخ می‌دهد که میلیون‌ها انسان را به حیرت و داشته است. قرآن عظیم تاکنون به همان شکلی که به زبان عربی نازل شده، باقی است و حرفی از آن کم

نشده و چاپ شده و منتشر است. این کتاب بزرگ و معجزه‌آسا یا ترجمه معانی اش شایسته مطالعه است، چنانکه سنت محمد ج و تعالیم و سیرت ایشان محفوظ است و توسط سلسله‌ای از راویان مورد اعتماد نقل شده و به زبان عربی که زبان پیامبر بوده، چاپ شده و موجود است و به بسیاری از زبان‌های دنیا ترجمه شده است. قرآن کریم و سنت پیامبر ج تنها منابع احکام اسلام و تشریعات آن است و اسلام نه از رفتار منتبه به اسلام، بلکه از وحی الهی یعنی قرآن عظیم و سنت نبوی اخذ می‌شود.

- ۲۹- اسلام به نیکی کردن به پدر و مادر امر می‌کند حتی اگر مسلمان نباشند و درباره فرزندان توصیه می‌کند.
- ۳۰- اسلام به رعایت عدالت در گفتار و کردار، حتی در برابر دشمنان امر می‌کند.
- ۳۱- اسلام به نیکی در حق همه مردم امر می‌کند و به مکارم اخلاق و اعمال نیک فرا می‌خواند.
- ۳۲- اسلام به اخلاق پسندیده مانند صداقت و راستی و امانتداری و عفاف و پاکدامنی و حیا و شجاعت و بخشش و گرم و یاری نیازمند و دستگیری ستمدیده و غذا دادن به

گرسنگان و نیکی به همسایه و صلة رحم و خوشرفتاری
با حیوانات فرامیخواهد.

۳۳- اسلام هر غذا و نوشیدنی پاکی را حلال قرار داده و به
پاکسازی قلب و بدن و خانه امر نموده است؛ و از همین
روی ازدواج را حلال قرار داده است، چنانکه به
پیامبرانش نیز چنین امر نموده است؛ و آنان به هر چیز
پاکی فرمان می‌دهند.

۳۴- اسلام اصول محرمات، مانند شرك به الله و كفر و بت
پرستی و نسبت دادن سخنی به الله بدون علم و کشنن
فرزندان و کشنن جانی که حرمت دارد و فساد در زمین
و جادوگری و زشتی‌های آشکار و پنهان و زنا و لواط و
ربا و خوردن مردار و خوردن آنچه برای بت‌ها قربانی
شده و گوشت خوک و دیگر نجاست‌ها و ناپاکی‌ها و نیز
خوردن مال یتیم و کاستن از وزن و پیمانه و قطع پیوند
خویشاوندی را حرام قرار داده است؛ و همه پیامبران بر
تحريم این امور اتفاق نظر دارند.

۳۵- اسلام از اخلاق نکوهیده مانند دروغ و تقلب و پیمان
شکنی و خیانت و فربیب و حسادت و نیرنگ و دزدی و
تجاوزگری و ستمگری و از هرگونه خبات اخلاقی نهی
کرده است.

- ۳۶- اسلام از هرگونه معامله‌ی مالی که حاوی ربا یا زیان یا ابهام یا ظلم یا تقلب است یا به فاجعه و زیان عمومی برای جوامع و ملت‌ها و افراد می‌انجامد، نهی کرده است.
- ۳۷- احکام اسلام موجب صیانت عقل است و اموری مانند شراب خواری را که منجر به تباہی عقل می‌شود، حرام کرده است و برای عقل منزلتی والا قرار داده و آن را مناط تکلیف و معیار مسؤولیت گردانیده است؛ چنانکه آن را از زنجیر خرافه و بتپرسنی رهانیده است. در اسلام هیچ اسرار یا احکامی نیست که مخصوص یک طبقه خاص باشد و همه احکام و قوانین آن موافق عقل صحیح و وفق اقتضای عدالت و حکمت است.
- ۳۸- وقتی پیروان ادیان باطل نتوانستند تناقضات موجود در ادیان خود را درک کنند و از فهم امور خلاف عقل موجود در تعالیم آن ادیان ناتوان ماندند، بزرگانشان توهم فراتر بودن دین از عقل را در بین آنان الفا نمودند و بیان داشتند که عقل توان درک دین را ندارد. در حالی که اسلام، دین را بسان نوری می‌داند که راه را برای عقل روشن می‌کند؛ اصحاب ادیان باطل از انسان‌ها می‌خواهند که عقل خود را کنار گذاشته و پیرو آنان شوند، در حالی

که اسلام از انسان می‌خواهد عقل خود را بیدار کند و به کار اندازد تا حقیقت امور را چنان که هست بشناسد.

۳۹ - اسلام، علم صحیح را گرامی می‌دارد و به پژوهش علمی عاری از هرگونه هوای نفس تشویق می‌کند و به استدلال و تأمل و تفکر در درون خودمان و جهان پیرامون فرا می‌خواند و نتایج علمی صحیح، با اسلام تعارضی ندارد.

۴۰ - الله عمل را نمی‌پذیرد و در آخرت برای آن پاداشی در نظر نمی‌گیرد مگر از کسی که به الله ایمان آورده و از او اطاعت کند و همه پیامبرانش - علیهم الصلاة والسلام - را راستگو بشمارد. الله متعال هیچ عبادتی را نمی‌پذیرد مگر آن عبادتی که خود مشروع قرار داده است؛ حال چگونه انسان می‌تواند به الله کفر بورزد سپس از او انتظار پاداش داشته باشد؟ و الله متعال ایمان هیچ یک از مردم را نمی‌پذیرد مگر زمانی که به همه پیامبران و به رسالت محمد ج ایمان بیاورند.

۴۱ - هدف همه پیام‌های الهی این است که: انسان به دین حق چنگ بزند و اینگونه مقام و جایگاهش بالا رود و بنده مخلص و پاک الله، پروردگار جهانیان شود؛ و او را از بندگی دیگر انسان‌ها یا بندگی ماده یا خرافه برهاند. - چنانکه می‌بینید- اسلام به اشخاص قدسیت نمی‌بخشد و

آنان را بالاتر از جایگاهشان قرار نمی‌دهد و از آنان خدا و معبد نمی‌سازد.

۴۲- الله متعال در اسلام به توبه مشروعیت بخشیده است که به این معناست: بازگشت انسان به سوی پروردگارش و ترک گناه. اسلام آوردن باعث پاک شدن همه گناهان گذشته می‌شود و توبه باعث پاک شدن گناهان پیشین می‌گردد، بنابراین نیازی به اعتراف به خطأ در برابر انسانی دیگر نیست.

۴۳- زیرا رابطه میان انسان و خداوند در اسلام، رابطه‌ای مستقیم است بنابراین نیازی به این ندارید که کسی میان شما و الله واسطه شود. پس اسلام از این که انسان‌ها تبدیل به خدا و معبد شوند یا در ربوبیت و الوهیت الله متعال مشارکت داشته باشند، جلوگیری می‌کند.

۴۴- در پایان این رساله یادآور می‌شویم که مردم با وجود اختلاف زمانی و نژادی و سرزمینی و بلکه همه‌ی جوامع انسانی، در افکار و اهدافشان و محیط و کارهایشان متفاوت هستند، لذا نیاز مبرم به هدایتگری دارند که آنان را راهنمایی کند و به نظامی نیازمندند که آنان را به انسجام برساند و حاکمی که از آنان حمایت کند. پیامبران بزرگوار - عليهم الصلاة والسلام - این مهم را با وحی

دریافتی از جانب الله متعال بر عهده می‌گیرند و مردم را به راه خیر و هدایت رهنمون می‌شوند و بر شریعت الهی متحد و منسجم می‌سازند و بر اساس حق میان آنان داوری می‌کنند، در نتیجه امور آنان بر حسب پذیرش دعوت این پیامبران و نزدیکی دوران آنان به دوران پیامبران، سامان می‌یابد. و خداوند رسالت را با پیامبری محمد ج به پایان رسانده و بقای این رسالت را مقدر نموده و آن را هدایت و رحمت و نور و راهی برای مردم قرار داده که به او منتهی می‌شود.

۴۵- از همین رو شما را - ای انسان- فرا می‌خوانیم که صادقانه و به دور از تقليد از دیگران و تأثیر عادات، تقاليد و سنت‌ها برای الله به پا خيزيد و بدانيد که پس از مرگ به سوی پروردگارستان باز خواهيد گشت؛ و توصيه می‌کنم که در وجود خود و در جهان هستی بينديشيد و اسلام بباوريت تا در دنيا و آخرت سعادتمند شويد. و هرگاه قصد مسلمان شدن کردید بدانيد که فقط باید شهادت بدھيد که معبدی به حق جز الله نیست و محمد فرستاده اوست [و بگویید: أَشْهُدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ اللَّهِ = گواهی می‌دهم که معبدی بر حق جز الله نیست و گواهی می‌دهم که محمد رسول الله است]. و از هر آنچه

جز الله عبادت می‌شود اعلام بیزاری کنید و ایمان بیاورید که الله مردگان را از قبرهایشان برانگیخته خواهد نمود و باور داشته باشید که حساب و جزای اخروی حق است. با بیان این شهادت مسلمان خواهید شد و پس از آن باید الله متعال را چنانکه خود مشروع ساخته، عبادت کنید؛ با نماز و زکات و روزه و حج در صورت توانایی.

*****

تاریخ این نسخه: ۱۴۴۱-۱۱-۱۹

نوشته استاد دکتر محمد بن عبدالله السحیم
استاد پیشین عقیده در بخش معارف اسلامی
دانشکده تربیت، دانشگاه ملک سعود
ریاض، پادشاهی عربستان سعودی